

Warszawa, dnia 15 grudnia 2014 r.

KMP.570.46.2014.MKu

Raport
przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji
Pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia
Komendy Miejskiej Policji w Skierniewicach
(wyciąg)

1. Wprowadzenie

Na podstawie artykułu 19 *Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania*, przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192), w dniu 2 października 2014 r., do Pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia Komendy Miejskiej Policji w Skierniewicach (dalej: PdOZ lub Izba), udali się pracownicy Zespołu „Krajowy Mechanizm Prewencji” (dalej: KMP lub Mechanizm): Karolina Goral (pedagog resocjalizacyjny), Wojciech Sadownik oraz Marcin Kusy (prawnicy).

Celem wizytacji zapobiegawczej przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji było sprawdzenie na miejscu sposobu traktowania osób zatrzymanych i dokonanie oceny ich ochrony przed torturami oraz innym okrutnym, niehumanitarnym lub poniżającym traktowaniem albo karaniem.

Przeprowadzone czynności polegały na:

- wysłuchaniu informacji na temat funkcjonowania Izby przedstawionej przez podinsp. Tomasza Jarzynę–Komendanta Miejskiej Policji oraz podkom. Sławomira Kamińskiego - Naczelnika Wydziału Prewencji,
- oglądzie wszystkich pomieszczeń Izby, w tym sprawdzeniu stanu wyposażenia pokoi dla zatrzymanych,
- przeprowadzeniu rozmów indywidualnych z osobami zatrzymanymi,

- zapoznaniu się z dokumentacją PdOZ, m.in.: książką przebiegu służby, książką wizyt lekarskich, wybranymi protokołami zatrzymań, kwitami depozytowymi, kartą zapoznania z regulaminem, świadectwem wzorcowania alkomatu,
- analizą nagrań z monitoringu PdOZ.

W trakcie wizytacji wykonano dokumentację fotograficzną.

Przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji poinformowali Komendanta Miejskiej Policji oraz Naczelnika Wydziału Prewencji o ustaleniach dokonanych w ramach powyższych czynności, a także wysłuchali ich uwag i wyjaśnień.

Ponadto po zakończeniu wizytacji analizie poddano: zestawienie liczbowe osób umieszczonych w PdOZ w 2013 r. i 2014 r., wykaz szkoleń zorganizowanych w latach 2013 – 2014, którymi objęci zostali funkcjonariusze Policji pełniący dyżur w PdOZ, wskazany przez wizytujących zapis monitoringu, sprawozdanie z wizytacji Izby przeprowadzonej w dniu 19 maja 2014 r. przez sędziego penitencjarnego oraz protokół kontroli sprawdzającej przeprowadzonej przez Państwowego Inspektora Sanitarnego MSW w dniu 12 maja 2014 r.

2. Legalność pobytu

Izba przeznaczona jest dla kobiet i mężczyzn zatrzymanych w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia.

Z przekazanych przedstawicielom KMP informacji wynika, iż w 2013 r. w Izbie przebywały 952 osoby, w tym: 470 osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa, 277 zatrzymanych prewencyjnie (interwencje domowe), 163 osoby w związku z realizacją nakazów doprowadzenia oraz 42 podejrzanych o popełnienie wykroczenia. Z kolei w roku 2014 do dnia 2 października w PdOZ zatrzymano 688 osób.

W żadnym z protokołów zatrzymania, które zostały poddane analizie, przedstawiciele Mechanizmu nie stwierdzili uchybień lub naruszenia terminów określonych w art. 248 kodeksu postępowania karnego.

3. Personel

Na stałe do służby w PdOZ przydzielonych jest 5 funkcjonariuszy. W przypadku absencji, do służby w niej kierowani są funkcjonariusze Policji z rezerwy kadrowej, którzy posiadają odpowiednie przeszkolenie i badania lekarskie.

Dwunastogodzinny dyżur w Izbie pełniony jest przez jednego funkcjonariusza Policji. Zgodnie z § 2 ust. 2 zarządzenia nr 130 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 sierpnia 2012 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań pomieszczeniu dla osób zatrzymanych

lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, kierownik jednostki organizuje służbę w taki sposób, aby w pomieszczeniu pełnił ją co najmniej jeden policjant.

Zdaniem pracowników KMP uznanie, że w PdOZ, na jednej zmianie może dyżurować jeden funkcjonariusz Policji, jest obarczone ryzykiem, że w Izbie dojdzie do niepożądanego zdarzenia bądź niektórzy osadzeni nie będą mogli korzystać z przysługujących im uprawnień. Funkcjonariusz Policji wykonując pewne czynności służbowe, np. przyjmując zatrzymanego, jednocześnie nie będzie w stanie zauważyć wypadku, do którego może dojść w jednym z pokoi, które wprawdzie są monitorowane, ale obraz widoczny jest jedynie z pomieszczenia dyżurki usytuowanego w innym miejscu. Jednocześnie może dochodzić do ograniczenia uprawnień zatrzymanych i ich niewłaściwego traktowania, gdyż dyżurująca w PdOZ osoba nie jest w stanie jednocześnie zająć się kilkoma różnymi sprawami i przeprowadzać czynności równie szybko, jakby były one prowadzone z udziałem przynajmniej dwóch osób. W opisaney sytuacji istnieje ryzyko, że osoby umieszczone w PdOZ będą np. oczekiwać zbyt długo na skorzystanie z toalety czy formalne zwolnienie z pomieszczenia, a osobom palącym w ogóle uniemożliwi się palenie, gdyż będzie to kolidować z innymi, ważnymi czynnościami dyżurującego funkcjonariusza Policji.

Z uzyskanych od Zastępcy Naczelnika Wydziału Prewencji informacji wynika, że w 2013 r. oraz w 2014 r. dla wszystkich policjantów Wydziału Prewencji zorganizowano 6 szkoleń, których tematyka dotyczyła: obowiązujących w PdOZ przepisów prawa, sposobu pełnienia służby, jej dokumentowania, stosowania środków przymusu bezpośredniego, sporządzania stosownej dokumentacji osoby zatrzymanej w PdOZ, bezpieczeństwa PdOZ oraz przestrzegania zasad etyki zawodowej policjanta. Ponadto dla funkcjonariuszy Policji wyznaczonych do rezerwy kadrowej przeprowadzono szkolenia indywidualne w zakresie pełnienia służby w PdOZ.

Z uwagi na fakt, iż praca funkcjonariuszy Policji pełniących dyżur w PdOZ wymaga od nich nie tylko wiedzy merytorycznej, ale także wysokiego poziomu kompetencji interpersonalnych, nie ulega wątpliwości, że pogłębianie wiedzy w obszarze metod i form pełnienia służby w pomieszczeniach jest niewystarczające. Zgodnie bowiem z rekomendacją zawartą w § 60 Drugiego Raportu Generalnego Europejskiego Komitetu ds. Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu (dalej: CPT) [CPT/Inf (92)3]: *(...) zdolność do komunikacji interpersonalnej powinna stanowić najważniejszy czynnik w procesie rekrutacji personelu służb egzekwujących przestrzeganie prawa oraz podczas szkolenia powinien zostać położony znaczny nacisk na rozwijanie umiejętności komunikacji interpersonalnej opartych na szacunku dla godności ludzkiej.*

Posiadanie takich umiejętności często umożliwia funkcjonariuszowi policji lub służb więziennych rozładowanie sytuacji, które w przeciwnym wypadku mogłyby stać się przyczynkiem do wybuchu przemocy, zaś bardziej ogólnie prowadzi do obniżenia napięcia oraz podniesienia jakości życia w policji oraz zakładach więziennictwa, co przynosi korzyść wszystkim osobom zainteresowanym. CPT kładzie szczególny nacisk na konieczność rozwijania umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej.

W związku z powyższym, w ocenie wizytujących ofertę szkoleniową należałoby poszerzyć o dodatkowe zagadnienia tak, aby personel Izby wiedział jak pracować z trudnymi osobami bez wyrządzania im krzywdy, jak udzielać pierwszej pomocy osobom w różnym stanie fizycznym czy psychicznym, jak radzić sobie ze stresem i agresją etc.

4. Traktowanie osób zatrzymanych

Sprawdzenie zatrzymanych mężczyzn przeprowadzane jest w monitorowanej dyżurce profosa. W opinii pracowników Mechanizmu miejsce to nie zapewnia intymności osobom sprawdzanym ze względu na możliwość wglądu osób trzecich. Nadto monitorowanie zatrzymanych podczas sprawdzenia stanowi daleko idącą ingerencję w sferę prywatności. Pomieszczenie, w którym dokonywane jest sprawdzenie powinno gwarantować poszanowanie intymności zatrzymanym oraz być wyposażone w dywanik lub matę, na której mogłaby stanąć osoba poddawana sprawdzeniu.

W przypadku umieszczenia w Izbie kobiety, sprawdzenie wykonuje jedna z funkcjonariuszek Policji pełniąca aktualnie służbę w Komendzie, w niemonitorowanym pokoju do badań lekarskich.

Zgodnie z informacjami przekazanymi wizytującym przeprowadzenie sprawdzenia nie jest związane z koniecznością rozebrania się przez osobę zatrzymaną do bielizny. Praktykę tę potwierdziła analiza monitoringu z przyjęcia zatrzymanych oraz rozmowy z osobami przebywającymi w PdOZ.

Analiza protokołów zatrzymania wykazała przypadek odbierania od zatrzymanej kobiety biustonosza (dane osobowe usunięto). Wizytujący przypominają, iż wykaz przedmiotów przekazywanych do depozytu znajduje się w § 5 ust. 1 pkt 2 Regulaminu. Co prawda katalog umożliwia odbieranie wszelkich przedmiotów, które mogą stanowić zagrożenie dla porządku lub bezpieczeństwa w pomieszczeniu, jednakże w tym przypadku odebranie biustonosza może być dopuszczalne wyłącznie wobec kobiet otoczonych wzmocnionym nadzorem ze względu na groźby popełnienia samobójstwa.

Nadto wskazać należy, iż zgodnie z § 9 ust. 2 Regulaminu w przypadku gdy używanie bielizny przez osobę zatrzymaną nie może być dopuszczone ze względów higienicznych, osobie tej należy wydać bezpłatną bieliznę zastępczą.

Osoby zatrzymane, z którymi przedstawiciel KMP przeprowadził indywidualne rozmowy nie zgłaszały uwag odnośnie traktowania ich przez funkcjonariuszy PdOZ. Jeden z zatrzymanych (dane osobowe usunięto) skarżył się natomiast na użycie siły przez policjantów dokonujących zatrzymania. Wizytujący zauważył na jego ciele ślady obrażeń, jednakże rozmówca odmówił wniesienia oficjalnej skargi w tym zakresie. Analiza protokołu zatrzymania wykazała, iż ślady obrażeń zatrzymanego nie zostały udokumentowane. Wizytujący zalecają aby przy przyjęciu osoby, która posiada ślady obrażeń na ciele, każdorazowo sporządzać notatkę w tym przedmiocie wraz z ich opisem i źródłem pochodzenia, podpisaną przez funkcjonariusza Policji dokonującego przyjęcia oraz funkcjonariuszy doprowadzających. Praktyka ta stanowi ponadto zabezpieczenie funkcjonariuszy Policji pełniących służbę w PdOZ przed zarzutami dotyczącymi niewłaściwego traktowania.

W okresie od początku 2013 r. do dnia wizytacji w Izbie nie było wydarzeń nadzwyczajnych. Nie odnotowano też żadnych postępowań dyscyplinarnych ani karnych prowadzonych przeciwko PdOZ i pełniącym w nim służbę funkcjonariuszom Policji.

W latach 2013 – 2014 r. nie odnotowano skarg dotyczących zatrzymania w Izbie.

5. Prawo do informacji

Zgodnie z § 1 ust. 1 pkt 1 Regulaminu każda osoba przyjmowana do Izby potwierdza zapoznanie się z regulaminem, poprzez złożenie podpisu w karcie zapoznania z regulaminem pobytu osób w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia. W wizytowanym PdOZ procedura ta jest realizowana.

W wizytowanym PdOZ treść Regulaminu pobytu, a także adresy instytucji stojących na straży praw człowieka wywieszane są w pokojach dla osób zatrzymanych na oknie i parapecie pokoi.

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi przedstawicielom KMP funkcjonariusze Policji informują o fakcie zatrzymania wskazane osoby trzecie, każdorazowo gdy zatrzymani zgłoszą takie żądanie. Jednakże, zgodnie z Rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ - Zbiór zasad mających na celu ochronę wszystkich osób poddanych jakiegokolwiek formie zatrzymania lub uwięzienia, *niezwłocznie po zatrzymaniu oraz po każdym przeniesieniu z jednego miejsca aresztowania lub uwięzienia do innego, osoba aresztowana lub uwięziona będzie uprawniona*

powiadomić, bądź też domagać się od właściwego organu powiadomienia członków jej rodziny lub innych właściwych osób według swojego wyboru, o jej zatrzymaniu, aresztowaniu lub uwięzieniu, bądź o przeniesieniu i o miejscu, w którym jest przetrzymywana (Zasada 16.1). W związku z powyższym, w ocenie pracowników Mechanizmu, w pierwszej kolejności należałoby więc rozważyć możliwość samodzielnej realizacji przysługującego zatrzymanym prawa do powiadomienia osoby trzeciej, zaś tylko w sytuacjach szczególnych prawo to realizować za pośrednictwem funkcjonariuszy Policji.

Izba nie dysponuje listą adwokatów, do których mogliby się zwrócić zatrzymani, chcący skorzystać z pomocy obrońcy. Należy podkreślić, że jednym z trzech podstawowych praw przysługujących zatrzymanym, stanowiącym gwarancję przeciwko złemu traktowaniu osób zatrzymanych jest prawo dostępu do adwokata. Zgodnie z zaleceniami CPT (§ 38 Drugiego Sprawozdania Ogólnego Europejskiego Komitetu Zapobiegania Torturom [CPT/Inf (92)3]) dostęp do adwokata przez osoby przebywające w areszcie policyjnym powinien obejmować prawo do kontaktowania się oraz do odwiedzin przez adwokata (w obu przypadkach gwarantujących poufność rozmów), jak również, co do zasady, prawo danej osoby do obecności adwokata w czasie przesłuchania. W celu zapewnienia powyższego, w ocenie przedstawicieli KMP, należałoby udostępnić osobom zatrzymanym, które chciałyby skorzystać z pomocy obrońcy odpowiedni spis adwokatów wykonujących zawód w danym okręgu.

W czasie wizytacji w profos dysponował kopiami regulaminu przetłumaczonymi na języki obce. Ponadto zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas rozmowy wstępnej, osoby nie posługujące się językiem polskim mają zapewnioną obecność tłumacza przy czynnościach administracyjnych oraz procesowych. Wizytujący zapoznali się z protokołami zatrzymań obcokrajowców (dane osobowe usunięto). Dokumentacja ta nie zawierała jednak informacji, czy zatrzymani posługiwali się językiem polskim oraz w jakim języku nastąpiło pouczenie o regulaminie PdOZ oraz czy w czynnościach uczestniczył tłumacz. W związku z powyższym przedstawiciele KMP zalecają, aby w przypadku osadzenia cudzoziemców odnotowywać w protokole zatrzymania wymienione informacje. Podkreślić należy, iż wszelkie czynności administracyjne związane z osadzeniem osoby nie posługującej się językiem polskim powinny być wykonywane za pośrednictwem tłumacza albo pracownika odpowiedniego urzędu dyplomatycznego lub konsularnego. Należy też zadbać, by podpisywane przez cudzoziemców oświadczenia były tłumaczone na język dla nich zrozumiały.

6. Prawo do ochrony zdrowia

Przed umieszczeniem w Izbie badaniu lekarskiemu poddawane są wszystkie osoby nietrzeźwe, natomiast pozostałe tylko wówczas, gdy zachodzi sytuacja określona w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 września 2012 r. w *sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1102) np. gdy osoba zatrzymana żąda przeprowadzenia badania lub posiada widoczne obrażenia ciała.

W ocenie przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji badaniom przed umieszczeniem w PdOZ powinny być poddawane wszystkie osoby. Taka praktyka pozwoliłaby bowiem na zdiagnozowanie ewentualnych przeciwwskazań zdrowotnych do osadzenia w Izbie. Co więcej, z uwagi na możliwość identyfikacji wszelkich obrażeń ciała i szczegółowe odnotowanie tego faktu w dokumentacji medycznej, stanowi ona zabezpieczenie funkcjonariuszy Policji pełniących służbę w PdOZ przed zarzutami dotyczącymi niewłaściwego traktowania. Pracownicy KMP przypominają, iż w zakresie badań lekarskich opinię wyraził również Komitet ds. Zapobiegania Torturom i Nieludzkiemu oraz Poniżającemu Traktowaniu lub Karaniu (CPT), w sprawozdaniu dla polskiego rządu z wizyty w Polsce w 2004 r. [(Rada Europy, Strasburg, 11.04.2005 r.); CPT (2005)3]. W § 44 CPT zalecił zapewnienie wszystkim nowoprzybyłym bezzwłocznego badania medycznego i regularnych wizyty lekarskich lub pielęgniarskich. Ponadto zgodnie z Zasadą 24 Zbioru zasad mających na celu ochronę wszystkich osób poddanych jakiegokolwiek formie aresztowania bądź uwięzienia (Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ 43/173 z dnia 9 grudnia 1988 r.), *osobie aresztowanej lub uwięzionej, tak szybko po przyjęciu do miejsca aresztowania lub uwięzienia, jak będzie to możliwe, zostanie zaproponowane odpowiednie badanie lekarskie, a później, kiedy będzie to potrzebne, zapewniona opieka medyczna i leczenie. Opieka medyczna i leczenie zostaną zapewnione bezpłatnie.*

Badania lekarskie przed przyjęciem do Izby realizowane są w szpitalu. W razie nagłego pogorszenia się stanu zdrowia zatrzymanego w Izbie, wzywane jest pogotowie ratunkowe.

7. Warunki bytowe

W skład wizytowanej Izby wchodzi: 4 pokoje (dwa i trzyosobowe) dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokój do badań lekarskich, pokój profosa, magazyny, pomieszczenie do porcjowania posiłków oraz łazienka.

Warunki panujące w pokojach dla osób zatrzymanych należy określić jako złe. Znajdujący się w nich sprzęt jest wyeksploatowany, ściany są poniszczone, z licznymi napisami, w dniu wizytacji w pokojach było w brudno. W każdym z pomieszczeń prawidłowo

zabezpieczono okna, drzwi, grzejniki i punkty świetlne. Wyposażenie pokoi stanowią ustawione wzdłuż ścian prycze oraz stoliki. Zatrzymani mają zapewnioną właściwą temperaturę i oświetlenie odpowiednie do czytania i pisania. Jednakże w pokojach dla osób zatrzymanych brakuje oświetlenia nocnego. Z analizy monitoringu wizyjnego wynika, że całą noc w pokojach świeci się światło, co w ocenie wizytujących może przeszkadzać w odpoczynku nocnym. Przedstawiciele Mechanizmu zalecają wyposażenie Izby w oświetlenie nocne.

Pomieszczenia Izby są monitorowane. Kamery zainstalowano w korytarzu oraz pokojach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia. Obraz z monitoringu transmitowany jest do pokoju profosa. Należy zaznaczyć, iż usytuowanie ekranu (na wprost drzwi wejściowych) powoduje, że obraz z kamer może być widoczny dla osób postronnych.

Depozyt osób zatrzymanych przechowywany jest w zamkniętej szafie, znajdującej się dyżurce profosa. Analiza kwitów depozytowych wykazała, iż rzeczy przekazane do depozytu, zgodnie z § 6 ust. 1 Regulaminu oznaczane są z uwzględnieniem ich cech indywidualnych.

Pokój sanitarny wyposażony jest w 2 pisuary, miskę ustępową, prysznic oraz umywalkę. W dniu wizytacji w łazience znajdowało się mydło i ręcznik, który był brudny i wymagał wymiany. Zgodnie z informacją Naczelnika Prewencji środki higieniczne dla kobiet zostały zamówione.

W magazynie czystej pościeli znajdowały się materace, prześcieradła, poduszki, koce oraz obuwie zastępcze. Analiza monitoringu wykazała natomiast, że zatrzymanym nie zawsze wydawane jest prześcieradło. Przedstawiciele KMP zwracają uwagę na obowiązek, wynikający z § 9 ust. 1 pkt 6 Regulaminu, wydawania zatrzymanym do indywidualnego użycia materaca, koca, podglówka, poszewki i prześcieradła.

W dniu wizytacji na terenie PdOZ nie było dostępnych dla zatrzymanych czasopism i prasy. Na problem ten zwrócili uwagę również sami zatrzymani, a pełniący dyżur policjanci stwierdzili, że nie zapewniają prasy ze względów bezpieczeństwa. Mechanizm zwraca uwagę, że zgodnie z § 10 ust.1 pkt. 7 regulaminu osobom zatrzymanym należy udostępnić prasę i zaleca pozyskać gazety dla PdOZ.

Wszystkie posiłki dla zatrzymanych przygotowuje podmiot zewnętrzny.

8. Sytuacja osób niepełnosprawnych

Pomieszczenia w PdOZ nie są przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową i o obniżonej sprawności fizycznej (np. starszych). W związku z powyższym należy wskazać, że zgodnie z przyjętą w dniu 1 sierpnia 1997 r. przez Sejm RP *Kartą Praw Osób Niepełnosprawnych* (M. P. z 1997 r. Nr 50, poz. 475) osoby niepełnosprawne mają prawo życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych. Ponadto w dniu 6 września 2012 r. Polska ratyfikowała przyjętą w dniu 13 grudnia 2006 r. przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych *Konwencję o prawach osób niepełnosprawnych* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1169) zobowiązującą do umożliwienia osobom niepełnosprawnym niezależnego życia i pełnego udziału we wszystkich jego sferach. Oba wymienione dokumenty mają zastosowanie również w odniesieniu do osób pozbawionych wolności oraz środowiska stworzonego w miejscu ich osadzenia. Wobec powyższego wszelkie instytucje państwowe, winny podejmować działania ukierunkowane na urzeczywistnienie praw osób z niepełnosprawnością. Ponadto warto wskazać, iż Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu w wyroku z dnia 10 lipca 2001 w sprawie *Price przeciwko Wielkiej Brytanii* (skarga numer 33394/96) stwierdził naruszenie art. 3 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności przez osadzenie, poruszającej się na wózku inwalidzkim kobiety, w celi policyjnej zupełnie niedostosowanej do jej potrzeb. Z uwagi na warunki panujące w miejscu osadzenia, skarżąca cierpiała z powodu panującego zimna, zmuszona była spać w wózku inwalidzkim, nie mogła skorzystać ze zbyt wysoko zainstalowanej toalety, a wykonanie innych czynności higienicznych wymagało od niej bardzo dużego wysiłku. Zatrzymana miała również problemy z wezwaniem pomocy z uwagi na znajdujący się poza jej zasięgiem włącznik instalacji przywoławczej.”

9. Zalecenia

Na podstawie art. 19 *Protokołu Fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania*, przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji zalecają:

1. Komendantowi Miejskiemu Policji w Skierniewicach:

- 1.1. przeprowadzanie sprawdzenia mężczyzn w miejscu gwarantującym intymność zatrzymanych,

- 1.2. sporządzanie notatek w przedmiocie posiadanych przez osoby zatrzymane obrażeń ciała,
- 1.3. odnotowywanie w protokole zatrzymania cudzoziemców informacji wymienionych w pkt 5 Raportu,
- 1.4. przeprowadzenie remontu pomieszczeń Izby,
- 1.5. dbanie o czystość w pokojach dla osób zatrzymanych,
- 1.6. stworzenie i udostępnienie zatrzymanym spisu adwokatów i radców prawnych wykonujących zawód w danym okręgu,
- 1.7. wydawanie przebywającym w Izbie pełnego asortymentu, o którym mowa w § 9 ust. 6 regulaminu,
- 1.8. zaprzestanie odbierania bielizny osobistej do depozytu,
- 1.9. zmianę usytuowania ekranu, na którym transmitowany jest obraz z monitoringu,
- 1.10. zorganizowanie szkoleń dla funkcjonariuszy Policji z zakresu udzielania pierwszej pomocy, radzenia sobie ze stresem, umiejętności interpersonalnych itp.,
- 1.11. zamontowanie oświetlenia nocnego,
- 1.12. udostępnienie zatrzymanym prasy,
- 1.13. uwzględnienie przy realizacji inwestycji budowlanych potrzeby dostosowania Izby do potrzeb osób niepełnosprawnych.

2. Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w Łodzi

- 2.1. zapewnienie Komendantowi Miejskiemu Policji w Skierniewicach środków finansowych na realizację przedstawionych powyżej zaleceń.